

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNANSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki*. — Redaktor: *A. Wannowski*.

N° 251. — W Piątek dnia 26. Października 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 22. Października.

Przybył tu: *JW. Generał-Porucznik i Generalny Adjutant N. Pana, Witzleben, z Cieplic.*

Wyjechał: Jego Dostojność Cesarsko-Rosyjski rzeczywisty tajny Radzca, nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister przy dworze Bawarskim, *Xiążę Gagarin, do Petersburga.*

Z Kolonii, dnia 10. Października.

Od dawna niebyła tak mała woda w Renie, jak w roku bieżącym, co przypisują bardzo małej ilości śniegu, spadłego w górach Szwajcarskich, oraz suszy panującej przez całe lato w okolicach wyższego Renu i w Szwajcaryi. Statki parowe odbywają wprawdzie żeglugę między Kolonią i Moguncyą, lecz bez ładunków; a jeżeli woda jeszcze na 2 do 3 cali opadnie, w tym razie wcale płynąć niebędą mogły. Wreszcie spodziewamy się obfitego winobrania.

Z dnia 16. Października.

Xiążę Montfort (Hieronim Bonaparte) wrócił tu znowu przeszłej nocy. W Harlem zaniedał podróży swojej do Londynu, a to z powodu grassującej cholery w Anglii, i zabawiwszy dwie godziny w jednym z tutejszych domów zajezdnych, wyjechał napowrót do Włoch.

Wiadomości zagraniczne.

N i e m c y.

Z Monachium, dn. 7. Października.

Wczorajsza gazeta Rządowa Bawarska umieściła w języku niemieckim i francuzkim następującą królewską ratyfikacją traktatu, zawartego w Londynie d. 7. Maja 1832., względem ostatecznego załatwienia interesów greckich:

„My Ludwik z Bożej Łaski Król Bawarski i t. d. czynimy wiadomo: Gdy dn. 7. b. m. zawartą została umowa między nami i NN. Królem Francuzów, Królem połączonych państw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, i Cesarzem wszech Rosyi, na mocy władzy danej przez naród grecki wysokim układającym się mocarstwom, mającym udział w przedugodnym traktacie londyńskim z dn. 6. Lipca 1827., dla ostatecznego załatwienia interesów greckich przez wybór naczelnika nowego kraju, w dosłownej osnowie następującej: (Tu umieszczony jest traktat, ogłoszony już przed kilku miesiącami, według pism urzędowych złożonych parlamentowi angielskiemu.) Przyjmujemy, ratyfikujemy i zatwierdzamy tak imieniem naszym, jako też w imieniu opieki naszego kochanego syna, jeszcze małoletniego, *Xięcia Bawarskiego Fryderyka Ludwika Ottona*, powyższą umowę we wszy-

stkich jej warunkach i opisach; przyrzekamy za Nas i w imieniu wspomnianego naszego syna, Xięcia Fryderyka Ludwika Ottona, uskutecznić ją we wszystkich punktach, i nie przeciw niej nieprzedsiebrać. Na dowód czego niniejszy akt ratyfikacji podpisaliśmy, i na nim królewską naszą pieczęć przyłożyć kazaliśmy. Działo się w Neapolu d. 27. miesiąca Maja, roku Pańskiego tysiąc ośmset trzydziestego drugiego, a siódmego, panowania naszego. (L.S.) Ludwik. Baron Gise.“

Taż gazeta pisze: „Król Jmć przyjąwszy koronę grecką dla drugiego swego syna, N. Xięcia i Pana, Fryderyka Ludwika Ottona, i według artykułu VII. układu, zawartego tym końcem w Londynie dn. 7. Maja r. b. z dworami Francji, Wielkiej Brytanii i Rosyi, gdy Xiążę ten został już uznany od wszystkich dworów i rządów europejskich w charakterze Króla Grecji; przeto Monarcha raczył postanowić, aby od daty niniejszego ogłoszenia czyniono także wzmiankowanemu Xięciu cześć i honory, połączone z dostojnością i tytułem Jego Królewskiej Mości, co z najwyższego rozkazu podaje się do powszechnej wiadomości dla należytego zastósowania. W Monachium 5. Października 1832. Ministerstwo stanu domu Królewskiego i spraw zagranicznych. Baron Gise. Braun.“

Taż gazeta Rządowa umieściła następujące mianowania: „Gdy podług IX. artykułu traktatu londyńskiego z d. 7. Maja r. b. pełnoletność N. Króla Grecji Ottona zaczyna się od czasu skończonego 20 r. życia, to jest: od d. 1. Czerwca 1835., a przez ciąg małoletności jego aż do wzmiankowanego czasu, czynności najwyższej władzy w Grecji mają być wykonywane przez Regencyą imieniem Króla; przeto Jego Królewska Mość, stósownie do nadanej mu artykułem X. tegoż traktatu, jako ojcu i współukładającemu się, raczył mianować nadzwyczajnymi kommissarzami i członkami Regencyi greckiej: 1) Radcę stanu i Ministra stanu uwolnionego od służby, Podkomorzego i Radcę Państwa, Józefa Ludwika Hrabiego Armansperg; 2) Radcę stanu i Państwa Doktora Jerzego Ludwika Maurer; 3) Podkomorzego Królewskiego, Generała-Majora Karola Wilhelma Heideck, a tym trzem członkom Rady Regencyjnej do pomocy i zastępstwa w razie potrzeby przydaje się tajny Radzca poselstwa, Kawaler Karol Abel. „W Monachium 5. Października 1832. r.“

Z Frankfurtu n. M., d. 11. Października.

Sejm Rzeszy Niemieckiej zajmuje się, jak słychać, ciągle interesami tyjącymi się organizacji wojskowych tegoż związku. Właśnie u-

łożone i ogłoszone zostało urządzenie (reglement) wojskowe tyjące się twierdzy Moguncyi.

Z Brunświku, dnia 13. Października.

Sejm Xięstwa naszego, który od dnia 27. Sierpnia odbywa obrady, został dnia wczorajszego uroczystie zamknięty.

Z Darmstadt, dnia 6. Października.

Rząd prowincyi Starkenbergskiej w kraju Wielkiego Xięcia, wydał następujący okólnik do wszystkich podwładnych Radców Ziemiańskich: „Gdy zgromadzenie sejmu związkowego w Frankforcie na 24 posiedzeniu d. 5. Lipca r. b. między innemi postanowiło, iż rządy związkowe są obowiązywane bez zwłoki wydawać tych, którzy w jednym kraju związkowym popełniwszy występki lub zbrodnie polityczne, schronili się do drugiego kraju związkowego, za nastąpioną rekwizycją, jeżeli oni niesą poddane mi tegoż kraju; uwiadomiamy więc W Panów z Najwyższego polecenia oświadczając, iż wydanie takie niewymaga poprzedniczego zapytania.“

Rada Kościelna i szkolna wydała postanowienie do wszystkich Radców Ziemiańskich i Inspektorów duchownych prowincyi Starkenbergskiej dla utrzymania prawnego porządku i spokojności w kraju.

A u s t r y a.

Z Tryestu, dnia 1. Października.

Kupcy tutejsi otrzymali od rządu uwiadomienie, iż blokada brzegów Egiptu i Syrii w ciągu powstania Mehameda Alego przedsięwzięta ze strony Porty, została uznana *de facto*. Zalecono więc kupcom, aby się do tego stósowali.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, dn. 10. Września.

Główną przyczyną niepomysłnej kampanii przeciw Baszy Egipskiemu, jest długie ociąganie się Dywanu i brak żywności, którą stąd miano posłać. Można więc z podobieństwem do prawdy przepowiedzieć, iż druga armia, która z trudnością i powiększej części z wojska nieregularnego złożoną być może, dozna losu pierwszej armii, ile że w tak krótkim czasie niebędzie można dostatecznie opatrzyć ją w żywność, a wojsko Mehameda Alego powiększone w dwójnasób zbiegłymi żołnierzami tureckimi, i mieszkańcami rozmaitych prowincyi, które zdobywając przebywało, z powodu ciągłych zwycięstw, nową ożywione jest odwagą. Od 14 dni spodziewamy się tu przybycia W. Wezyra z wojskiem z Albanii i Bosnii; lecz kto wie, czyli go Ibrahim Basza nieuprzedzi? Cóż wreszcie zdola zostotysiączone wojsko Wezyra przeciw licznyim Egipcyanom? W całym mieście mówią już o tryumfalnym wchodzie

Mehemeda Alego do Stambułu. Dla tego w zeszły piątek czytano we wszystkich meczetach firman Sultana, który surowo zakazuje mówić o politycznych interesach. Przypominają sobie, iż w Egipcie był podobny zakaz, a to jeszcze pod karą śmierci, dopóki Egipcianie obozowali pod Akrą i twierdzę tę nadaremnie usiłowali zdobyć. Owcześnie atoli położenie Mehmeda Alego nie było tak krytyczne, jak terazniejsze W. Sultana.

Wieś grecka St. Dimytri, już w połowie przez morowe powietrze zniszczona, została wczoraj dotknięta pożarem. Przy mocnym wietrze północnym ogień trwał od godziny 2. po południu do zachodu słońca, i mieszkania przeszło 8000 ludzi stały się pastwą płomieni.

W ł o c h y.

Z Ankony, dnia 6. Października.

Zdaje się, iż Francuzi zmieniają tu znowu swoją politykę; niepanuje już między nimi i karabinierami papieżkami dawniejsze dobre porozumienie. Karabinierowie odbywają w dzień służbę w mieście, na noc wracają do swoich kwat. Onegdaj przybył tu do Ankony nowy generalny Konsul austriacki.

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 14. Października.

Z Antwerpji donoszą pod datą wczorajszą: „Wczoraj wieczorem przed zachodem słońca powracał wodą mieszczanin tutejszy, który w Burcht miał sprawunki swoje. Na wysokości wórowni wstrzymanym został niespodzianie przez wystrzał z ręcznej broni Holendrów, i widział się takim sposobem być przymuszonym, wylądowawszy pod Melkhuys, pieszo się udać do miasta. W tymże samym momencie statek z 4 majtkami i oficerem jednym, który był pełen prochu, po przezniciu grobli Burchter został zapędzony na tak nazwany Polder, gdzie go Holendrzy zabrali. Dzisiaj zrana wyprawiono z powodu tych wypadków parlamentarza do Tête des Flandres.“

Mocą postanowienia Królewskiego z d. 10. m. b. przedsięwzięto niektóre odmiany w sztabie głównym.

Wczoraj w południe o godzinie 2. przyjmował N. Pan Prezesów i Generalnych Prokuratorów Sądów Kassacyjnych i Appellacyjnych, którzy przysięgę służby złożyli w ręce N. Pana.

N i d e r l a n d y.

Z Rotterdamu, dnia 9. Października.

Przybył do naszego portu szoner amerykański, mający na swym pokładzie sławnego złodzieja klejnotów Jéj Cesarzewiczoskiej Mci X. Oranii; złoczyńca ten nazywający się Ca-

rara, przezwany Polari, był przytrzymanym przeszłego roku w Nowym-Yorku; Baron Huygens Löwendal, sprawujący tam interesa niderlandzkie, otrzymał jego wydanie z Rządu amerykańskiego. Więzień ten jest wie-dziony przez dwóch urzędników policyjnych (Constables) amerykańskich, którym dodany Kommissarz policyjny tutejszy, odstawił go do Hagi, skąd będzie doręczony Sądowi niderlandzkim. Niewielki statek, który w trzech tygodniach odbył tak wielką podróż, jest w swoim rodzaju pierwszy, który do tego portu zawinął i jest stąd przedmiotem ciekawości i zadziwienia żeglarzów. Cały jego ładunek składa się tylko z sześćdziesięciu beczek.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 14. Października.

Xiążę Dalmacyi wydał jako Minister wojny do Generalów komenderujących w departamentach zachodnich (4., 12. i 13. dywizyonów wojskowych), następujące pismo okólne: „Generale! Okólnik mój pod dn. 12. m. b. zawiadomił Pana o systemacie politycznym, którego się Ministerium nowe trzymać postanowiło. Uważałeś zapewne, iż to za najgłówniejszy swój obowiązek poczytuje, aby zatrzeć ostatnie nawet ślady niepokoju, który niektóre departamenty dotychczas nawiedzał; przystąpisz, Generale, do tych zamiarów Ministerium, wesprzesz one, odpowiadając takim sposobem życzeniom Króla i narodu. Trzeba, żeby bandy złoczyńców, których szczątki część obrębu komendy W. Pana niepokoją, zupełnie znikły. Naczelnicy ich, jakiegokolwiek bądź rangi i nazwiska, powinni być dostawieni Sądowi sprawiedliwości. Minister spraw wewnętrznych zakomunikuje władzom administracyjnym nowe w tej mierze rozkazy. Porozumięj się z temi władzami. Generalowie pod wodzą W. Pana zostający, Szefowie korpusów i dowódcy żandarmerji — dość wszyscy podwładni W. Pana powinni się dzielić na wszystkie strony, aby dostąpić rezultatu powierzonego ich i Pana gorliwości i ostateczny położyć kres rozbojom na drodze i wojnie domowej. Niebędzie Ci zbywało na żadnej pomocy, której wymagać możesz. — (Podp.) Prezes Rady i Minister wojny, Marszałek Xiążę Dalmacyi.“

Posel Królewsko-Niderlandzki, Baron Fagel, który wyjazd swój na kilka dni był odłożył, aby się doczekać mianowania nowego Ministerium, udał się wczoraj do Hagi.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 16. Października.

Admirał Sir Pulteney Malcolm wczoraj wieczorem udał się stąd do Portsmouth. W tym porcie morskim uzbrajania mają charakter isto-

tnie zatrważający. Dn. 13. m. b. nadszedł tam rozkaz Admiralicji, aby tamże zgromadzić eskadrę z przynajmniej 20 okrętów wojennych złożoną. Okręty liniowe „Donegal“, „Spartiate“, „Revenge“, „Talavera“, (który ostatni od brzegów Portugalii odwołany został) i „Welllesley“, fregaty „Vernon“ i „Southampton“, każda o 50 działach, 4 mniejsze fregaty i dwie parne fregaty, wraz z znaczną liczbą mniejszych statków miały być niezwłocznie stawione pod rozporządzenie Admirala. Niewiadomo, czy też flota francuzka zawinie do Portsmouth. Termin, w którym cała eskadra ma być połączona, wyznaczono, wedle Kuryera na d. 5. Listopada; wszelako okoliczności to połączenie się bez wątpienia przyspieszą. Kuryer sądzi, że te „sprężyste“ przedwstępne demonstracje“ wystarczą aby Króla Wilhelma przekonać, że członkowie konferencji istotnie zamiar swój, przymusić go gwałtem do przyjęcia traktatu, uskutecznią. Wynurza życzenie, aby Król Holandyi, niewyrzekając się stałości swojej, przemocą ustąpił, aby uniknąć wojny, która go czy później, czy rychléj pokona. — Dotychczas doniesienie nawpół urzędowe o przygotowaniach istotnie wojennych przeciw Holandyi na giełdzie żadnego prawie nieuczyniło wrażenia; zaś gazety przeprowadzone rozmowami i obszernymi rozważaniami nad tym krokiem rządu naszego. Times usiłuje ile możności dowieść konieczności i słuszności tego środka gabinetu naszego.

Okręt Water-Witch wypłynął z Oporto d. 7. m. b. Do tego dnia nic ważnego tam niezaszło. (Więc wiadomość Korresp. Hamb. w Num. 249. pisma naszego była płonna). Ogień utrzymywano z obu stron.

OBWIESZCZENIE.

Na wniosek Kuratora massy konkursowej niegdy Samuela Baer, Ur. Łukaszewicza Kommissarza sprawiedliwości, ma, młyn wodny z budowlami mieszkalnymi i gospodarczymi, jako też rolę do 30 wierteli wysiewu w Słopotowie w powiecie Szamotulskim położony, sądownie na Tal. 2325 oceniony, publicznie najwięcej dającemu sprzedany być. W tym celu wyznaczaliśmy termin na

dzień 27. Września r. b.,

dzień 26. Listopada r. b. i

dzień 29. Stycznia 1833.,

zawsze o godzinie 9tej zrana, z których ostatni zawity jest, przed Deputowanym Assessorem Ur. Beyer, w zamku naszym sądowym, na który posiadania zdolnych z tém oznajmieniem zapożyczamy, iż każdy licytant 100 Talarów

kaucyi licytacyjnej Deputowanemu złożyć winien, i że najwięcej dającemu kupno przybić będzie, jeżeli prawne przeszkody niezajdą.

Taxa i warunki w naszej Registraturze przejrane być mogą.

Poznań, dnia 11. Czerwca 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Domostwo z podwórzem, ogrodem i stajnią tu w Poznaniu na przedmieściu Sgo Marcina pod liczbą 44. leżące, Ur. Katarzynie z Górzewskich Łukaszewiczowej Kommissarzowej sprawiedliwości, pierwszego zamęścia Słosarzowej, należące, i podług taxy sądowej na Tal. 6119 sgr. 19 fen. 5. ocenione, ma być publicznie, drogą koniecznej subhastacyi, na wniosek wierzyciela realnego za gotową zapłatę najwięcej dającemu przedane.

Zapozycują się przeto wszyscy chęć kupienia mający, do posiadania i zapłacenia zdolni, aby się w terminach licytacyjnych na

dzień 22. Stycznia 1833.,

dzień 26. Marca 1833. i

dzień 28. Maja 1833.

wyznaczonych, z których ostatni peremtorycznym jest, w Izbie naszej stron przed Deputowanym Sędzią Kaulfuss, o godzinie 10. przedpołudniowej osobiście lub przez prawnie dozwolonych pełnomocników stawili i licyta swoje podali.

Przybicie nastąpi na rzecz najwięcej dającego, jeżeli przeszkody prawne niezajdą.

Taxę i warunki kupna codziennie w Registraturze naszej przejrzeć można.

Poznań, dnia 5. Września 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dn. 23. Października 1832.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa . . .	94	93½
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97½	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	99½	99
Wschodnio-Pruskie	100½	—
Szląskie	106	—

Poznań, dnia 25. Października 1832.

Papierami. Gotowizną. Od sta.
Kurs obligów m. Poznania 95 — 4